

nister har erklæret, at han fastholder dette Princip i dets fuldstændige Anvendelse, og Sagen vil jo blive overveiet i et Udvalg, saa vi faae at see, hvilke Forslag dette i sin Tid vil fremkomme med. Medens den høitærede Minister nu erklærede, at han holdt fast ved dette Princip, indrømmede han dog, at der kunde være Billighedshensyn at tage i Henseende til Kjøbstædernes og Amternes Gjældsforhold til Staten, saaledes som dette vil være den 1ste April 1867. Der kunde maaskee være Anledning til — meente den høitærede Minister — enten ganske eller tildeels at eftergive Amtene og Kjøbstæderne disse Beløb, men — spørge han til — dog mere for Amternes Vedkommende end for Kjøbstædernes. Denne Udtalelse af den høitærede Minister vil sandsynligviis for Udvalget indeholde en tilstrækkelig Opfordring til at drøfte, hvorvidt der for Amternes Vedkommende kunde være Grund til at tage et saadant Billighedshensyn, og jeg skal derfor ikke videre henlede dets Opmærksomhed paa det Amts Forhold og Omstændigheder, som jeg, hvor der tales om enkelte Amters Stilling, nærmest følger mig kaldet til at tale for. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at saavidt jeg har kunnet see, vil Ribe Amts Stilling vistnok i Fremtiden blive ligesaa vanskelig som noget af de andres, der især ere blevne nævnte som de vanskeligt stillede, men dette vil jeg rolig overlade til det ærede Udvalgs Bevillie og opmærksomme Overveielse. Derimod kunde mulig den Yttring af den høitagtede Minister, at der for Kjøbstædernes Vedkommende var mindre Anledning til at tage disse Billighedshensyn, lade befrygte, at det ærede Udvalg paa Forhaand vilde lægge Kjøbstæderne tilside, og da det netop er en Kjøbstadsinteresse, som jeg i dette Dieblit ønsker at omtale og henlede Udvalgets Opmærksomhed paa, vil jeg komme med nogle korte Bemærkninger i denne Henseende. Det er Ribe Kjøbstad, hvis Forhold jeg vil tillade mig at henlede det høie Things og det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa. Jeg troer, at er der nogen Kjøbstad, for hvis Vedkommende det ved denne Lovs Vedtagelse maatte være billigt, at der toges et Hensyn, saa er det Ribe Kjøbstad. Denne var den Sidste af alle Kjøbstæder, som for saa Nar siden fik en Hovedlande-

veisgade, der strækker sig gennem hele Byens Længde, den har en temmelig stor Brede, passerer Torvet og har givet Anledning til flere Expropriationer med Hensyn til Veiprofilen, saa at Byen derved er bleven bebyrdet med temmelig betydelige Udgifter. Ved Loven af 28de Jan. 1856 blev der bestemt en Moderation for andre Kjøbstæder, hvorigennem der gik Hovedlandsveisgader, at de kunne betale $\frac{2}{3}$ eller $\frac{1}{3}$ i et vist Antal Aar af det Beløb, som de efter Anordningen af 1841 vare skyldige at betale, men noget Saadant er mig ikke bekendt at være indrømmet Ribe. Endelig skal jeg gjøre opmærksom paa, at denne Byes Forhold paa Grund af Freden efter sidste Krig er bleven yderst uheldigt, og dette giver sig navnlig tilkjende her i dette Punkt. Denne Hovedlandsveisgade er, om man saa kan sige, et Stykke af den Hovedlandsvei, som tænktes fortsat, og virkelig ogsaa blev fortsat, langs Vestkysten af Sjælland lige ned til Tønder. Hvis Ribe havde beholdt sit Opland sønderpaa, vilde den naturligviis have havt fuldstændig Nytte af Landveien mellem Ribe og Tønder, og Hovedlandsveisgadens Vedligeholdelse vilde da have været en Byrde, som Byen havde maatte bære, fordi den kunde have Frugterne deraf ved Benyttelsen af Veien søndenfor Byen; men ved Freden har Ribe fuldstændig mistet det Opland, som det tidligere havde, og denne Hovedlandsveisgade er derfor i Grunden en ganske unyttig Ting. Det kunde aldrig falde Noget ind, naar der nu skulde bygges en Chaussée fra Holstebro til Ribe, nu, da Landets Grændse er lige Sønden for Ribe, at lægge en Hovedlandsveisgade med stor Bekostning gennem Byen, man vilde lade Chausséen stoppe ved den Bro, som banner Indkjørslen til Byen, og lade Byen brolægge sine Gader efter de sædvanlige Forhold. Jeg troer, at der kunde være Anledning til at tage Hensyn til disse Forhold, og jeg skal gjøre opmærksom paa, at denne By vistnok har sine tidligere Grunde og Bygninger, den har maaskee et ligesaa stort Antal Kjøbmænd som hidtil — sjøndt nei, det har den ikke, det viser sig Dag for Dag, at Handelsstandens Stilling bliver vanskeligere i denne By, at dygtige og driftige Kjøbmænd ikke kunne fortsætte deres Næring her, fordi Indtægtskilberne ere